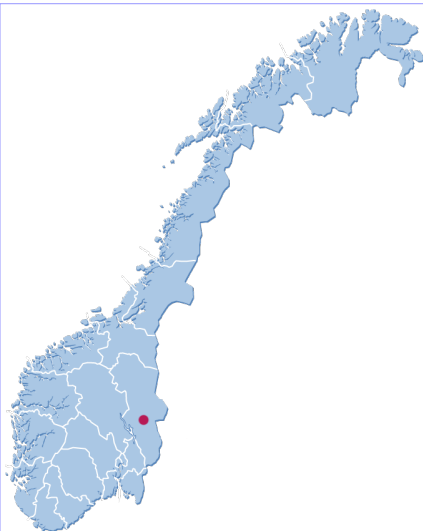
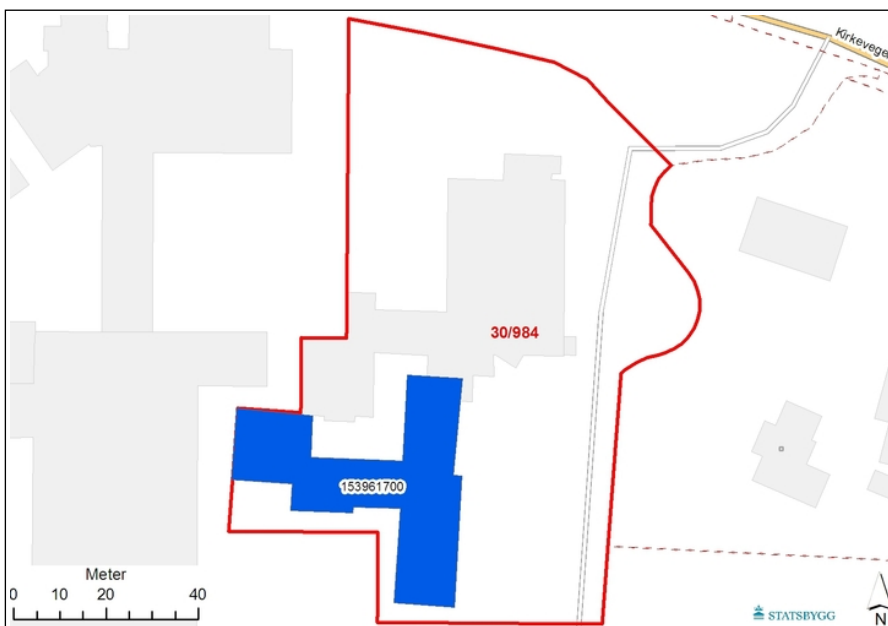

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hedmark
Kommune:	427/Elverum
Opprinnelig funksjon:	Sykepleierskole
Nåværende funksjon:	Høgskole
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	1

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
1675	HOVEDBYGG	1955 - 1957	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	153961700	30/984

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredning av sykepleierskolen er å sikre en representant for et skoleslag som er en viktig del av norsk utdanningshistorie og av stor samfunnsmessig betydning. Videre er formålet å sikre bygningen med dens funksjoner og tidstypiske kvaliteter og utforming.
Begrunnelse:	Sykepleierutdanningen i Norge startet opp med Diakonisseanstalten i 1868. Senere ble sykepleierskolene tilknyttet sykehus over hele landet, og ofte drevet av organisasjoner som Røde kors. I 1948 kom den første loven om utdanning av sykepleiere, og i 1950 kom krav til offentlig godkjenning av læreanstalter for utdanning av sykepleiere. Dette ledet til endringer ved flere skoler. Økt velferd, behov for flere sykepleiere og revidert sykepleielov i 1960 med krav om at sykepleierskolene skulle ha administrativ selvstendighet, ga impulser til bygging av flere nye skoler. Formaliseringen av utdanningen og økt teoriundervisning bidro til "løsrivelsen" fra sykehusene og innlemmelsen i høgskolesystemet. Skolebygningene ble ofte fradelt sykehuseiendommen. Helsehistorisk interessante skolebygninger er derfor ikke del av eiendomsmassen som er vernevurdert i landsverneplan for Helse- og omsorgsdepartementet. Samtidig har sykepleierutdanningen utviklet seg videre i høgskolesystemet, og blant annet reformen i 1994 bidro til at sykepleierutdanning ble omlokalisert, slik at det i dag (2010) er svært få av de opprinnelige sykepleierskolene (bygninger) hvor det fortsatt er utdanningsvirksomhet. Den opprinnelige sykepleierskolen i Elverum er den eneste som fredes eller vernes i statlige landsverneplaner. Sykepleierutdanningen har vært helt vesentlig for utviklingen av det moderne helsevesenet i Norge, og bygningen er en god representant for skoleslaget ved at den er godt bevart og dermed kan dokumentere virksomhetshistorien.
Omfang:	Fredningen gjelder undervisnings- og internatbygningen fra 1957 - det første byggetrinn - eksteriør og deler av interiøret.

Beskrivelse kulturmiljø

Høgskolen i Hedmark, avd for helse- og idrettsfag Elverum ligger som nærmeste nabo til sykehuset i Elverum. Sykehuset i Elverum (SI Elverum) er en av flere divisjoner i Sykehuset Innlandet HF. Adressen er Kirkevegen 47.

Komplekset består av én sammenhengende bygning oppført i tre byggetrinn. Kompleksrapporten her viser alle tre byggetrinn, mens byggrapporten presenterer byggetrinn 1.

Første byggetrinn er undervisnings- og internatbygning som sto ferdig i 1957, og ble tegnet av arkitektene Morseth & Wiel Gedde, Oslo. (kilde: Sykepleierutdanningen i Hedmark 75 år, s 68-70).

Andre byggetrinn er et større tilbygg med undervisningsfunksjoner oppført 1975-76, tegnet av arkitektene Ø. H. Grimsgaard og A. Sommerfeldt-Colberg (lb s 68 og 96).

Siste byggetrinn er en kantine fra 1999.

Tilbygget fra 1975-76 inneholdt auditorium (pusset opp på nytt i 1999), to eksamens- og forelesningssaler, fire klasserom, demonstrasjonsrom, tre grupperom, lærerværelse, elevrådets kontor, aktivitetssal, vestbyle med resepsjon og garderober. Den gamle undervisningsfløyen ble forbundet med en korridor, senere er det også bygd en forbindelse (under terreng) til sykehuset. Det er i senere tid pusset opp deler av byggetrinn fra 1975-76. I midten lå det et atrium som i stor grad ble gjenbygd ved innpassingen av kantinebygget i 1999.

Eiendomshistorikk

Sykepleierutdanningen i Elverum ble etablert i 1927 under navnet Røde Kors sykepleierskole, Hedmark Fylkessykehus. Fra starten av og fram til 1962 var det Røde kors som stod for driften av skolen, mens Hedmark fylke hadde det økonomiske ansvaret. I denne perioden var navnet Hedmark Fylkes Sykepleierskole. Fra 1962 til 1986 var fylket ansvarlig for drift og eierskap. Staten ga driftstilskudd. I 1981 overtok Kultur- og vitenskapsdepartementet det faglige ansvaret for sykepleierskolene fra Sosialdepartementet. I 1986 ble skoleslaget innlemmet som del av det statlige regionale høgskolesystemet. Navnet ble nå Hedmark sykepleierhøgskole. I forlengelsen av omorganiseringen i 1986 overtok Statsbygg (daværende SBED) forvateroppgaven for skolens lokaler. I 1994 ble skolen fusjonert med Høgskolen i Hedmark.

Ved Hedmark fylkessykehus ble det i 1923 vedtatt en avtale mellom sykehuset og Norges Røde kors der organisasjonen fikk rett og plikt til å holde sykehuset med et tilstrekkelig antall sykepleiere. I 1927 var skolen et faktum og utdanningen ble holdt på sykehuset. I 1957 fikk skolen egne lokaler ved siden av sykehuset. Bygningen er planlagt fraflyttet høsten 2010.

Kilder:

Fra søster til sykepleier. Sykepleierutdanningen i Hedmark 75 år.
Wikipedia

Verneverdige bygg

Byggnr: 1675
GAB nr: 153961700
Navn: HOVEDBYGG
Oppført: 1955 - 1957

Internatfløy fra 1957. Opphavsrett: Statsbygg.

Undervisningsfløy fra 1957. Opphavsrett: Statsbygg.

Kantine fra 1999, forbundet med 1957-bygningen som ses t v. Opphavsrett: Statsbygg.

Internatfløy bak, undervisningsfløy foran - begge fra 1957. Opphavsrett: Statsbygg.

Sykepleierskolen - tilbygg fra 1975-76. Opphavsrett: Statsbygg.

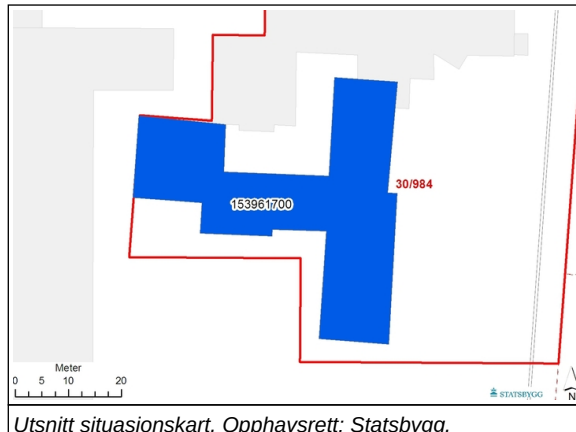
Undervisningstilbygg fra 1975-76. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 1675 HOVEDBYGG

Kompleks 591 HØGSKOLEN I HEDM. ELVERUM/SYKEPL

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG ØST
GAB nr:	153961700
Gnr/bnr:	30/984
Oppført:	1955 - 1957
Byggherre:	Hedmark fylke
Arkitekt:	Morseth & Wiel Gedde, Oslo
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Regulert til offentlig bebyggelse i reguleringsplan nr. 2/1976, sist revidert november 1978.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Skolens første byggetrinn ble oppført i 1955-57 og består av tre bygningsvolumer med ulike funksjoner. Det er kun første byggetrinn som presenteres i byggrapporten her.

Internatfløyene består av tre etasjer + kjeller og loft. Det inneholdt 33 enkeltrom og 33 dobbeltrom, fire hvilerom med lydisolasjon (for nattevakt), en leilighet på to rom, kjøkken, bad og wc for forstanderinnen, to leiligheter med ett rom kjøkken, bad, wc for sykepleielærere. Kjelleren besto av sykkelstall, vaskerom, symaskinrom, tørkerom og lager. I dag brukes soverommene til kontorer.

Mellombygningen består av en etasje på 230 m2 som inneholdt stue, bibliotek og tre kontorer. I dag er stuen med gang intakt, men bibliotek og kontorer er bygd om til annet formål. I mellombygningen er det også vaktrom for forstanderinnen og hall med trapp.

Undervisningsfløyen består av en etasje på 252 m2. Den inneholdt to undervisningsrom, et på 66 m2, et på 45 m2 som var diettkjøkken, og et stort demonstrasjonsrom (sengepost) på 70 m2. Underetasjen besto av kombinert gymnastikksal og møterom, tekjøkken, bad, badstue og garderobe. I dag er gymsalen/møterommet bygd om til annet formål. Undervisningsrommene er bygd om, men demonstrasjonsrommet er bevart og fortsatt i bruk.

Interiørene som er godt bevart har materialer og overflater som var typiske for byggeåret. Dokumentasjons- og opplevelsesverdien er dermed knyttet til at opprinnelige elementer som linoleum, terrasso, finérinnredninger, himlinger, tegl, dører og listverk mm ivaretas.

Bygningshistorikk

1955	1957	Skolens første byggetrinn ble oppført.
1975	1976	Tilbygg - nybygg for flere og utvidete undervisningsfasiliteter ble oppført.
1999		Nytt kantinetilbygg ble oppført. Det store auditoriumet i 1976 -tilbygget ble pusset opp.

Vern

Formål:	Formålet med fredning av sykepleierskolen er å sikre en representant for et skoleslag som er en viktig del av norsk utdanningshistorie og av stor betydning for oppbyggingen av det moderne offentlige helsevesenet. Videre er formålet å sikre bygningen med dens funksjoner og tidstypiske kvaliteter og utforming.
Begrunnelse:	Sykepleierskolen i Elverum ble etablert i 1923 av Norges Røde Kors ved sykehuset for å utdanne sykepleiere til sykehuset. I 1957 fikk skolen egne lokaler, med både skole- og internatfunksjon i samme bygning, plassert ved siden av sykehuset. Plasseringen av bygningen og drift ved en privat organisasjon er typisk for datidens sykepleierutdanning. Skolen fremstår som komplett med både undervisnings- og internatdel intakt. Både eksteriør og interiør er lite endret og skoleanlegget fra 1957 fremstår som meget opprinnelig. Videre er arkitekturen typisk 1950-talls med flere små sprang i takhøyder og i fasadeliv. Nøkterne, tidstypiske detaljer finnes i balkongbrystninger, utvendige trekonstruksjoner, materialbruk både ute og inne. 1950-tallets arkitektur og standard er svakt representert i utvalget for kunnskapssektorens landsverneplan. For offentlige bygninger i kontinuerlig bruk er det sjelden at interiører fra 1950-årene er bevart.
Omfang:	Fredningen gjelder byggetrinnet fra 1957 og omfatter følgende: Eksteriør. Interiør: 1. etg i internatfløyens sørlige del (denne delen har litt bredere grunnplan), samt mellombyggets hall, trapp, vaktrom, korridor og stue, samt undervisningsfløyens opprinnelige demonstrasjonsrom (sengepost) med adkomstgang.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 1675 HOVEDBYGG

Kompleks 591 HØGSKOLEN I HEDM. ELVERUM/SYKEPL

Interiør

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Hall

Beskrivelse:

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Stue i mellombygg

Beskrivelse:

Interiørnr: 3

Interiørnavn: Internatfløy

Beskrivelse:

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Sengepost

Beskrivelse: Opprinnelig sengepost i undervisningsfløyen fra 1957.

Internatet, søndre del til venstre. Opphavsrett: Statsbygg.

Avisfoto fra oppslag om åpningen i 1957.

BYGNING 1675 HOVEDBYGG

Kompleks 591 HØGSKOLEN I HEDM. ELVERUM/SYKEPL

Internat. Opphavsrett: Statsbygg.

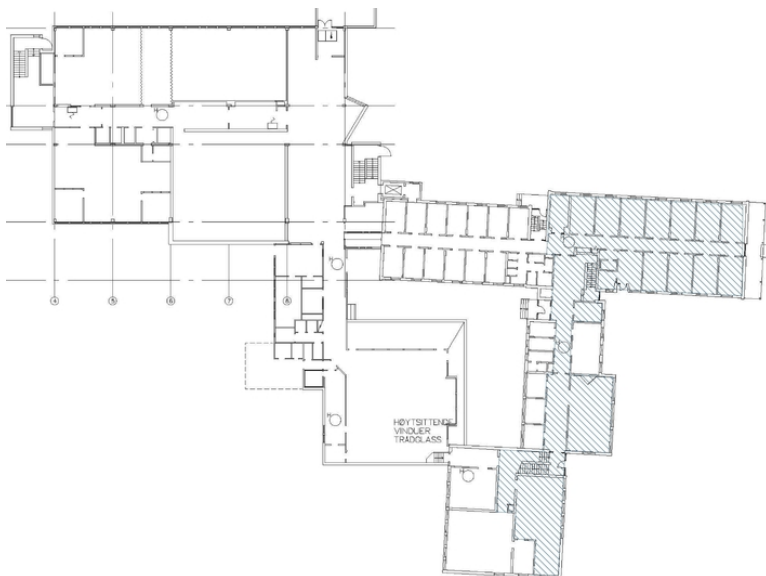
Stuen med terrasse i forgrunnen, undervisningsfløy bakenfor. Opphavsrett: Statsbygg.

Balkonger til personaleleiligheter i internatfløyen. Opphavsrett: Statsbygg.

Terrasseoverbygget utenfor peisestua og balkongene til internatene er tømret; arkitekturdetaljer med klart 50-tallspreg. Opphavsrett: Statsbygg

Plantegning 1. etasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

Peis med diagonalstilt pipe. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 1675 HOVEDBYGG

Kompleks 591 HØGSKOLEN I HEDM. ELVERUM/SYKEPL

Trapp fra hallen i 1 etg som forbinder mellombygg og internattfløy.
Opphavsrett: Statsbygg.

Sengepost. Opphavsrett: Statsbygg.

Vaktrom (kontor) til forstanderinnen t h. Opphavsrett: Statsbygg

Garderobe med badstu i kjeller. Opphavsrett: Statsbygg.